

अनुकंपा तत्वावर नियुक्तीच्या अनुषंगाने
टंकलेखन प्रमाणपत्र सादर करण्याच्या
तरतूदीमध्ये सुधारणा करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : अकंपा - १२२१/प्र.क्र. ९८/का-८

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २३ जून, २०२१.

वाचा : शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्र.अकंपा-१०९७/प्र.क्र.३२/आठ, दि.०८.०९.१९९७

प्रस्तावना :

अनुकंपा नियुक्ती धोरणानुसार गट-क व गट-ड पदावर प्रतिक्षासूचीतील उमेदवारांना संबंधित पदाच्या सेवा प्रवेश नियामातील अर्हतेनुसार नेमणूक देण्यात येते. तथापि, लिपिक-टंकलेखक गट-क या पदाच्या सेवाप्रवेश नियामातील टंकलेखन अर्हते व्यतिरिक्त अन्य सर्व अर्हतांची पूर्तता करणा-या प्रतिक्षासूचीतील उमेदवारास टंकलेखन प्रमाणपत्र सादर करण्याच्या अधीन राहून नियुक्ती देण्यात येते. तसेच संदर्भाधीन दिनांक ८ सप्टेंबर, १९९७ च्या शासन निर्णयानुसार अनुकंपा तत्वावर लिपिक टंकलेखक पदावर नियुक्त झालेल्या कर्मचार्यांने नियुक्तीच्या दिनांकापासून दोन वर्षांच्या कालावधीत विहित वेगमर्यादेचे टंकलेखन अर्हता प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे. अन्यथा त्यांच्या सेवा संपुष्टात आणून पदांची उपलब्धता विचारात घेवून गट-ड मध्ये नव्याने नियुक्ती देण्यात यावी, अशी तरतूद आहे. अनेक कर्मचारी विहित मुदतीनंतर टंकलेखन प्रमाणपत्र सादर करतात. सदर तरतूदीनुसार त्यांच्या सेवा समाप्त करून गट ड च्या पदावर नियुक्ती न देता, प्रशासकीय विभागांकडून टंकलेखन प्रमाणपत्र सादर करण्यास झालेला विलंब क्षमापित करण्याचे प्रस्ताव मा. मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखालील वरीष्ठ सचिव समितीच्या मान्यतेसाठी सादर केले जातात.

याबाबत वरीष्ठ सचिव समितीने दि.२५.०३.२०२१ च्या बैठकीत, " विहित मुदतीत प्रमाणपत्र सादर न केलेल्या कर्मचार्यांची सेवा समाप्त करण्याची प्रचलित तरतूद सुधारित करून, यापुढे दोन वर्षांच्या विहित मुदतीनंतर टंकलेखन प्रमाणपत्र सादर न करणा-या कर्मचार्यांची सेवा समाप्त न करता विहित कालावधीनंतर त्यांना देय असलेल्या वार्षिक वेतनवाढी रोखून ठेवण्यात याव्यात. तसेच टंकलेखन प्रमाणपत्र सादर केल्यानंतर विलंबाच्या कालावधीत त्यांना देय असणा-या वेतनवाढी ह्या टंकलेखन प्रमाणपत्र सादर करण्याच्या दिनांकास काल्पनिकरित्या अनुज्ञेय करण्यात याव्यात. मात्र त्या कालावधीतील वेतन व भत्त्यांची कोणतीही थकबाकी संबंधित कर्मचार्यास अनुज्ञेय असणार नाही." अशी सुधारणा अनुकंपा नियुक्ती धोरणात करण्याच्या सूचना दिल्या आहेत. त्यानुसार प्रचलित तरतूदीमध्ये सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :

उपरोक्त प्रस्तावनेतील वस्तुस्थिती विचारात घेवून, संदर्भाधीन दिनांक ८ सप्टेंबर, १९९७ चा शासन निर्णय अधिक्रमीत करून, या शासन निर्णयाद्वारे अनुकंपा तत्वावर लिपिक टंकलेखक पदावर नियुक्त कर्मचार्यांने टंकलेखन प्रमाणपत्र सादर करण्याबाबतची कार्यपध्दती पुढीलप्रमाणे निश्चित करण्यात येत आहे:-

अनुकंपा तत्वावर लिपिक-टंकलेखक, गट-क या पदावर नियुक्त झालेल्या कर्मचार्यांने, नियुक्तीच्या दिनांकापासून दोन वर्षांच्या विहित मुदतीत टंकलेखन प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहिल. तथापि, दोन

वर्षाच्या विहित मुदतीत टंकलेखन प्रमाणपत्र सादर न केल्यास, त्याची सेवा समाप्त न करता, अशा कर्मचाऱ्यास विहित मुदतीनंतर टंकलेखन प्रमाणपत्र सादर करेपर्यंत वार्षिक वेतनवाढ अनुज्ञेय राहणार नाही. दोन वर्षांच्या विहित मुदतीनंतर ज्यावेळी टंकलेखन प्रमाणपत्र सादर करण्यात येईल त्यावेळी संबंधित कर्मचाऱ्यास वार्षिक वेतनवाढ अनुज्ञेय होईल. तसेच, विलंबाने प्रमाणपत्र सादर केल्यानंतर सदर विलंबाच्या कालावधीतील देय असणाऱ्या वेतनवाढी ह्या टंकलेखन प्रमाणपत्र सादर करण्याच्या दिनांकास काल्पनिकरित्या अनुज्ञेय करण्यात याव्यात. तथापि, त्या कालावधीतील वेतन व भत्यांची कोणतीही थकबाकी संबंधित कर्मचाऱ्यास अनुज्ञेय असणार नाही.

या आदेशाच्या दिनांकापासून ही सुधारित तरतूद लागू होईल. परंतु, या आदेशाच्या दिनांकास अनुकंपा तत्वावर सेवेत नियुक्त झालेल्या ज्या कर्मचाऱ्यांची टंकलेखन प्रमाणपत्र सादर करण्याची प्रकरणे प्रलंबित आहेत, त्या प्रकरणी या आदेशातील तरतूदीनुसार कार्यवाही करण्यात यावी. मात्र विहित मुदतीनंतर टंकलेखन प्रमाणपत्र सादर झालेल्या ज्या प्रकरणी यापूर्वी अंतिम निर्णय झाला आहे अशा प्रकरणास ही तरतूद लागू होणार नाही.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०६२३१७०८१९७३०७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने सांक्षाकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(गीता रा. कुलकर्णी)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपालांचे प्रधान सचिव, मलबार हिल मुंबई,
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. सर्व मा. मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधान परिषद, विधान भवन, मुंबई,
५. सर्व सन्माननीय विधान सभा सदस्य/विधान परिषद सदस्य.
६. मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
७. सर्व मंत्रालयीन विभागांचे अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
८. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय (विधानसभा व विधानपरिषद) मुंबई,
९. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१ व २, महाराष्ट्र, मुंबई व नागपूर
१०. महालेखापाल (लेखा परीक्षा)-१ व २, महाराष्ट्र, मुंबई व नागपूर
११. सर्व विभागीय आयुक्त/सर्व जिल्हाधिकारी,
१२. सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांच्या नियंत्रणाखालील सर्व राज्य शासकीय विभाग प्रमुख व कार्यालय प्रमुख (संबंधित प्रशासकीय विभागामार्फत)
१३. सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने,
१४. निवड नस्ती. (कार्यासन-८)